

Magyarország élelmiszergazdasága

Kedves versenyre készülő diákok!! A tankönyv kimásolt részei közül az Alföldre és az Északi középhegységre vonatkozó adatokat, részeket nézzétek át!

gabonafélék	búza, kukorica, árpa, rozs, rizs
ipari növények	napraforgó, cukorrépa, szója, repce, dohány
takarmánynövények	lucerna, zab, vöröshere, silókukorica
gyümölcsfélék	őszibarack, kajszibarack, alma, szőlő, ribizli, szilva
zöldségfélék	burgonya, zöld- és fűszerpaprika, paradicsom, vöröshagyma, bab, borsó

3.6. ábra. A növénytermesztés terménycsoportjai
Keresd meg az atlaszban a főbb termesztett növények termőköreiből! Keress azokra magyarázatot!

Mit terem a magyar föld?

Hogyan fogyasztjuk a zöldségeket és gyümölcsöket?
Sorolj fel jellegzetes magyar ételeket, melyekhez ezeket is felhasználjuk!

3.7. ábra. Anövénytermesztéskapcsolata az állattenyésztéssel és a feldolgozóiparral

Keresd meg az atlaszban a főbb növények feldolgozóközpontjait!

Legfőbb termesztett növényeink a **gabonafélék** (3.8. ábra). Abúza és kukorica az ántóföldek felét foglalja el. Mindkét növény termése fontos exportcikk.

3.8. ábra. Fontosabb gabonaféléink termőterülete és jellemzői

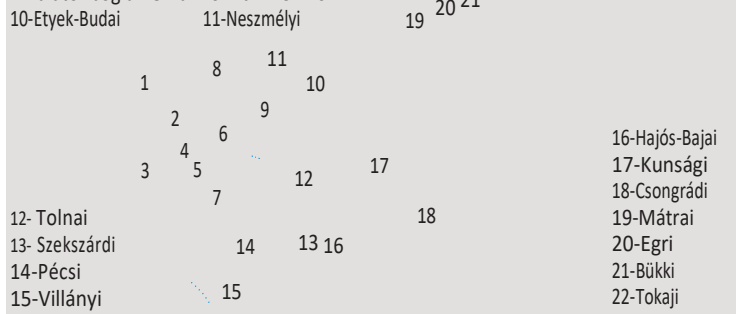
Keress kapcsolatot az övény igényei és a főbb termőterületek jellemzői között! Magyarázd meg a malomipari központok elhelyezkedését!

A zöldség- és gyümölcstermesztés határainkon túl is ismert. Zöldségféléink többek között egyediségük, különleges zamatuk miatt kedveltek, például a **fűszerpaprika** (Kalocsa, Szeged) és a **vöröshagyma** (Makó). A gyümölcsök közül legnagyobb mennyiségben az **almaterem** (3.9. ábra). Az évszázadok során a hagyományok alapulós **szőlőtermesztéstörténelmi borvidékei** a középhegységek, dombságok napsütötte, déli lejtőin alakultak ki. A megtermelt **borkb.** egyötöd részét a külföldre, miközben nagyjából ugyanekkor mennyiségben importálunk is bort.

3.9. ábra. Jellegetes zöldség- és gyümölcstermesztő területek és termékeik

Jellemezd a zöldségfélék és gyümölcsök termőterületét éghajlati és talajigényeik alapján!

3.10. ábra. Borvidékek hazánkban

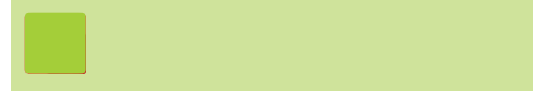
Mely borvidékeink híres fajtái a szász, a bikavér, a hárslevelű, a kékfrankos, a leányka és a szürkebarát?

A szálastakarmányok a szarvasmarha, a szemestakarmányok pedig a sertésbaromfi fő táplálékát adják, így tenyésztésük azok közelébe települt. Néhány különleges termék (pl. baromfi-hús, libamáj) nemzetközi piacokon is sikeres. A 20. században **fajtaváltás** történt: nagyobb hús- vagy tejhozamot mutató fajták terjedtek el. Napjainkban a **hagyományos magyar fajták** újra előtérbe kerülnek egészségesebb húsuk, zsírjuk miatt.

3.11. ábra. Szőlőültetvény Eger közelében

Miért a déli fekvésű lejtőkre telepítik az ültetvényeket?

4.

Kézzel és fejjel

A világ 500 legnagyobb vállalatát felsoroló listán egyetlen magyar cég található. Közép-Európa 500 legnagyobb vállalata között 63 magyar céget találhatunk. Legnagyobb vállalatunk a Volkswagen. A legjelentősebb iparágak közül az autógyártás és a vegyipar a legjelentősebbek. A gazdaságban a közép- és nagyvállalatok dominálnak, a kis- és középvállalatok aránya csökken.

Új vonások az iparban

A 21. század iparának jellemzője a technológiai fejlődés, a termékek innovációja, a piackutatás és a technológiai fejlesztések. A vállalatok egyre inkább a szolgáltatások felé fordulnak, a termékek értéke nemcsak a termékben, hanem a szolgáltatásban is rejlik. A vállalatok egyre inkább a környezetbarát megoldások felé fordulnak, a termékek értéke nemcsak a termékben, hanem a szolgáltatásban is rejlik.

közepes vállalatok nagyobb segítséget kapnak az iparparkok kiépítésében, a közmuvelkedés, pénzügyi, külkereskedelmi szolgáltatásokkal, tanácsadással.

Gépipar és vegyipar az élen

A gépipar és a vegyipar az iparban a legjelentősebb szerepet játszik. A gépipar a közép- és nagyvállalatok dominanciáját mutatja, a vegyipar pedig a kis- és középvállalatok dominanciáját. A gépipar a közép- és nagyvállalatok dominanciáját mutatja, a vegyipar pedig a kis- és középvállalatok dominanciáját.

Audi	<ul style="list-style-type: none"> • 1994-től • Győr • A3 Cabriolet, TT Coupe, Roadster, RS3 Sportback • 1973734 db motor és 135132 db jármű (2014)
Mercedes-Benz	<ul style="list-style-type: none"> • 2012-től • Kecskemét • Borsod, CLA, CLAS Shooting Break • 150 000 db (2014)

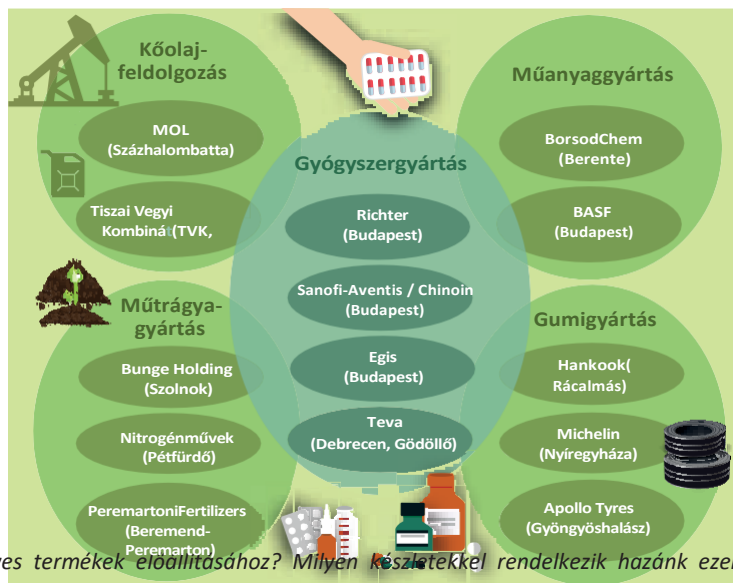
4.1. táblázat. Autógyárak főbb jellemzői

Keresd meg az atlaszban a cégek székhelyét! Milyen közlekedési lehetőségekkel rendelkeznek az egyes városok?

4.6. ábra. A vegyipartermékei

Mely nyersanyagok felhasználására van szükség az egyes termékek előállításához? Milyen készletekkel rendelkezik hazánk ezekből? Mely vállalatok szerepelnek hazánk 25 legnagyobbja között?

AGRÁR- ÉS ÉLELMISZERGAZDASÁG

Hízott libából előállított termékek
A libák mája, húsa és zsírja fontos expotermékeink is.

Kalocsai és szegedi fűszerpaprika-őrlemény

Jellemző ízét és színét a körzetben nemesített és termelt édes és csípős fajtáinak, valamint a feldolgozás során alkalmazott technológiának köszönheti, Kalocsa, Szeged.

Magyar szürke szarvasmarha

A Magyar Puszta egyik jellegzetessége, ahonnan foglalomagyarsággal érkezhettek a Kárpát-medencébe.

Makói hagyma

Különleges tulajdonságait egyedi termesztési körülményeinek köszönheti. Magas szárazanyag-tartalmú, jól tárolható, a magyar konyha egyik legfontosabb alapízét adja, Makó.

Pálinka / Törkölypálinka
Apálinka Magyarországon termelt gyümölcsből Magyarországon készített és palackozott gyümölcspárlat.

Csabai és gyulai kolbász

Az egyedi fűszerezésű kolbászok sertéshúsból és szalonnából készülnek, Békéscsaba, Gyula.

Unicum keserűlikőr

Negyven gyógy- és fűszernövény keverékéből készül a több mint kétszáz éve megalkotott titkos receptje, Budapest.

Szikvíz és a fennsíkmalommal készült fröccs

A szén-dioxiddal dúsított ivóvíz Jedlik Ányos által kidolgozott eljárásal készül.

Magyar akác / akácméz

Az alföldi homokmegkötésére betelepített akác mának mára erdőállományunk egy-negyedét teszi ki. Az akácméz fertőtlenítő hatása, köhögéscsökkentő hatása.

Debreceni páros kolbász

Egyedi fűszerezésű kolbász, marha- és sertéshús és szalonna felhasználásával, Debrecen.

Tokaji aszú

Tokaj-Hegyalja egyedi adottságú borvidékén terem „A királyok bora, a borkirálya”, pl. Tokaj, Mátyás, Olaszliszka.

PICK és HERTZTéliszalámi

Sertéshússzalonnafelhasználásával, titkos fűszerezéssel, füstöléssel, érleléssel készülő, nemespenész-bevonatú termék, Szeged.

Alföldi kamillavirágzat

A népi gyógyászatban évszázadok óta ismert görcsoldó és gyulladáscsökkentő hatása.

